

האומר פרק שלישי קידושין

סה.

עין משפט נר מצוה

עו א מיי פ"ט מהל'
אבות הלכה טו סמג
עשין מח טו"ש"ע א"ש"ע ס"ר
מח ספ"ק א:
עו ב מיי"ש טו"ש"ע שם
ספ"ק ב:
עח ג מיי"ש טו"ש"ע
שם ספ"ק ג:
עט ד מיי"ש טו"ש"ע
שם ספ"ק ד:
פ ה מיי"ש טו"ש"ע
שם ספ"ק ה:
פא ו מיי"ש טו"ש"ע
שם ספ"ק ו:
פב ז ח מיי"ש פ"ד מהל'
אבות הלכה ו סמג
עשין מח טו"ש"ע א"ש"ע
קמן מב ספ"ק ב:
פג ט מיי"ש טו"ש"ע
שם ספ"ק ג:
פד י ב מיי"ש פ"ד מהל'
גירושין הלכה יח
סמג עשין נ טו"ש"ע א"ש"ע
קמן קמט ספ"ק ב:

מוסף תוספות

א. מתנאי ב"ד. מוס' ל"ד.
ולכא למימר דהכא מיירי
בגון דאמריה קדשתני
והכנסתני לחופה, דא"כ
כשנתן גט אמאי כופין
ליתן כתובה ולגמא על
הקדושין הודה ולא על
הנישואין. מוס' הל"ש.
ב. דאי כתב לה הוי מצי
למימר לא קדשתך דאין
דרך לכתוב כתובה קודם
קידושין. מוס' ב"מ: אפי'
באתרא דכתבי והדר
מקדשי לא היתה הכתובה
באה לדי האשה קודם
קידושה. מוס' הל"ש.

א) רב אלא בר מתנה לאבי
והא, ס"א (מהר"ש"י ע"ש),
ב) כמות ט, א) (לעיל
סד ע"א), ד) (בבב"י:
בקרובותיה), ה) (שבת
ק"ג. קטו. ב"מ יד:
ו) (בבב"י נוסף: היכי דמי,
ז) (בבב"י נוסף: אמר
ליה), ח) גיטין פ"א. עדיות
פ"ד מ"ז מוספתא דגיטין
פ"ו ה"ט (ע"ש) מוס'
עדיות פ"ב ה"ד (ע"ש),
ט) (בבב"י: גבולות),
י) (בבב"י: מודיעין),
יא) (בבב"י: ר"ף וב"י:
והארת בקרוביו. ועין
רש"י, ט) (ג"ל בקרוביו,
רש"י, ט) (בבב"י: ר"ף
נוסף: מנה ומאמתי. ועין
כמות ט ע"ב), יב) (ג"ל
למרת. רש"י, ט) (לקמן
בעמוד ב'), יג) (ג"ל
אמרינן. ובספ"ר אמר,
ט) (ג"ל אמרינן. ובספ"ר
אמר), יד) (בבב"י: מ
ע"א), טו) (בבב"י: ר"ף:
לדבריו הו' קדושין גמורין,
דהו' נאמן לנאמן א"ש.
וב"י: דהו' לכו קדושין
גמורים כדכתיב. ועין
רש"י, ט) (וע"ש מוס'
ב"מ ח: ד"ה מן ומוס' וימא
ע: ד"ה מ"י).

ג"ליון הש"ס

תוס' ד"ה ואם נתן
גט מעצמו כופין וכו'
שהרי לא רצה להוכיח
מהאמוראים. וענין זה
כתבו הטוס' לעיל דף
כג ע"ב ד"ה דלר"ה
ועין כמות דף מ"ד
ע"א מ"ה וכללתי וב"י
נדרים דף עב ע"א ד"ה
ולענין הלכה:

מוסף רש"י

הוא אסור בקרובותיה.
בלמה ונתה ואלתה
לשיניה אנפשיה חכיה
לדיסורא (כתובות טו).
והיא מותרת בקרוביו.
שהי אינה מודה בקדושין
(שם). אין ולא ורפיא
בדיה. רפיה הויה
המשנה צפוי אם לאסור
אם להפיק (שבת ק"ג).
מחלה אמר אין וחר ואלמר
לא, רפוי היה הדבר נדר,
שלא היה יודע טעמו של
דבר יפה (ב"מ י"ד).

אמנעיה שכתב שניה טקסרי. ארישא קאי דמספקא לכל כח שניה
ט) בגדולה אמנעיה לגבי מאן קרי לה גדולה אי לא לגבי קטנה דהיא
כת אלמא בכת אחת פליגי: **בשאין שם.** בכת שניה שום אמנעיה
לכתי תני אסורות כולן אכל אי הוי התם אמנעיה הוי תני מתנימין
חוץ מן הקטנות שבקטנות ולא הוי
תני חוץ מן הקטנה: **והכי נמי**
מסתברא. בדליכא אמנעיה עסקינן:
דאם איתא דאיכא. אמנעיה וכולהו
צעי לאשמעינן דלסקרן נתנייה גבי
אינו יודע ונימא הכי ולינו יודע אם
גדולה שבגדולות אם גדולה שבקטנות
או אמנעיה שבקטנות כולן אסורות
אלא מדלא נתנייה לאשמעינן זה
אסורא שמע מינה סבירא ליה דלא
אקירא וכי קמני כולן אסורות בדליכא
אמנעיה: **וליעמדין.** לאמרת דאי
ק"ל דלסורות אמנעיה נמי קאי
הוה מפרש לה: **אמנעיה שכתב**
ראשונה. דודאי אקירא אם ישנה
שם דהא ט) מודים דכל כח ראשונה לגבי
כח שניה גדולה קרי לה ואסורה
ניתנייה ברישא כי היכי דנשמע מינה
דלסורות עלה ולא תיסק אדעמינן
למישרי ולומר דכי קמני כולן אסורות
כשאין שם אמנעיה: **הכי השא.**
בההיא לא איצטריך ליה לפרושי דלף
ע"ג דמתנימין כולה בשאין שם אלא
שמים בכל כח לא תיסק אדעמינן דאי
הוה שם אמנעיה לא הוה תני כולן
אסורות דכיון דמנא קטנה ידיה
לאסורא ואשמעינן דקרי לה גדולה
כ"ש אמנעיה דקשישא מינה אלא כח
שניה דכי לא תנא ליה ארישא למימר
דמתנימין בשאין שם אלא גדולה
וקטנה אכל אמנעיה לא הוה קרי
לה גדולה אם איתא דאיכא אמנעיה
ואכולהו קאי אסורות ליתנייה בהדיא
ונשמע דלף היא אסורה דלא נטעי
לאוקמא בשאין שם אמנעיה: והרי
פסח וכו' ופליגי. דאיכא למ"ד לימס
אמנעיה נמי קרי פני הוהיל ויש
מאחר ממנו: **הסם בלישנא דעלמא**
פליגי. דמאן דאסר לאו משום
דסבירא ליה דכל שיש מאחר ממנו
קרי פני אלא משום דמשמע ליה
בלשון בני אדם מיפני פיסחא קאלמר
שיהא הפסח פנוי פונה ועובר:
מתני' הוא אסור בקרובותיה.
דשינויה עליה חכיה דלסורא
בהוראתו: **ומותר בקרובות קטנה**
וכו'. שאין אמנה נאמנת עליה ואף
היא אינה צריכה גט דאי צעיל גט
הויה לה גרושתו ו) ונאסר בקרובותיה:
קטנה. הבת. גדולה. האם:

ואם נתן גט מעצמו כופין אותו ליתן כתובה. מכלאן יש להוכיח
דאלמנה מן האירוסין יש לה כתובה ואפילו לא כתב דהא
מסתמא הכא מיירי דלא כתב לה דאי כתב לה א"כ מאי מבקשין שייך
למימר הכא אלא ש"מ דמיירי הכא דלא כתב לה כתובה ואפ"ה קאלמר
כופין אותו ליתן כתובה וצפ"ק
הכותב (כתובות פט): **דצעי אלמנה מן**
האירוסין יש לה כתובה או אין לה
כתובה היה יכול להוכיח מהכא אכל
לא רצה שיהי לא רצה להוכיח
מהאמוראין כי אם מן המשנה ט):
לא

התם תנא קטנה דידיה לאיסורא והוא הדין להך דקשישא מינה הכא אם
איתא דאיכא ניתנייה אמר ליה ט) רב הונא בריה דרב יהושע לרבא הא
פסח דכי כת אחת דמי ופליגי אמר ליה התם בלישנא דעלמא קמיופליגי מר
סבר עד פני הפסח עד קמי פיסחא ומר סבר עד דמיפני פיסחא:
מתני'. האומר לאשה קדשתך והיא אומרת לא קדשתני הוא אסור
בקרובותיה והיא מותרת בקרוביו כהיא אומרת קדשתני והוא אומר לא
קדשתך הוא מותר בקרובותיה והיא אסורה בקרוביו יקדשתך והיא אומרת
לא קדשת אלא בתי הוא אסור בקרובות גדולה וגדולה מותרת בקרוביו
הוא מותר בקרובות קטנה וקטנה מותרת בקרוביו יקדשתי את בתך והיא
אומרת לא קדשת אלא אותי הוא אסור בקרובות קטנה וקטנה מותרת
בקרוביו הוא מותר בקרובות גדולה וגדולה אסורה בקרוביו: **גמ' האומר**
לאשה קדשתך וכו'. וצריכא דאי אשמעינן גביה דידיה משום דגברא לא
איכפת ליה ומיקרי אמר אבל אידיה אימא אי לאו דקים לה בדיבורה לא הות
אמרה וליתסר איהו בקרובותיה קמ"ל: **קידשתך והיא אומרת וכו'.** הא תו
למה לי איצטריך ס"ד אמינא מדאורייתא הימניה רחמנא לאבי) **מדרבנן**
הימניה לרדיה ותיתסר ברתה בדיבורה קא משמע לן: קידשתי את בתך
וכו'. הא תו למה לי איירי דתנא הא תנא נמי הא איתמר רב אמר כופין
ושמואל אמר מבקשין אהייא אילימא ארישא לאו כופין איכא ולא מבקשין
איכא אלא אסיפא בשלמא מבקשין לחיי אלא כופין אמאי אמר לא ניהא לי
דאיתסר ט) בקריבה אלא שמעתתא אהרדי איתמר האומר שמואל מבקשין ממנו
ליתן גט אמר רב ואם נתן גט מעצמו כופין אותו ליתן כתובה איתמר נמי
אמר רב אחא בר אדא אמר רב ואמרי לה אמר רב אחא בר אדא אמר
רב המנונא אמר רב כופין ומבקשין תרתי ה"ק מבקשין ממנו ליתן גט ואם
נתן מעצמו כופין אותו ליתן כתובה אמר רב יהודה המקדש בעד אחד אין
חוששין לקידושיו בעו מיניה מרב יהודה שניהם מודים מאי ט) אין ולא ורפיא
בידיה איתמר אמר רב נחמן אמר שמואל המקדש בעד אחד אין חוששין
לקידושיו ו"אפי' שניהם מודים איתביה רבא לרב נחמן האומר לאשה קדשתך
והיא אומרת לא קדשתני הוא אסור בקרובותיה והיא מותרת בקרוביו) אי
דאיכא עדים אמאי מותרת בקרוביו ואי דליכא עדים אמאי אסור בקרובותיה
אלא לאו בעד אחד ט) הכא במאי עסקינן כגון דאמר לה קדשתך בפני פלוני
ופלוני והלכו להם למדינת הים איתביה ט) המגרש את אשתו ולנה עמו
בפונדקי ב"ש אומרים אינה צריכה הימנו גט שני וב"ה אומרים צריכה
הימנו גט שני היכי דמי אי דאיכא עדים מאי טעמייהו דב"ש ואי דליכא עדים
מאי טעמייהו דבית הלל אלא לאו בעד אחד וליעמדין אימא סיפא ומודים
בנתגרשה מן האירוסין שאין צריכה הימנו גט שני מפני שאין לבו גם בה ואי
סלקא דעתך עד אחד מהימן מה לי מן האירוסין מה לי מן הנשואין אלא כהכא
במאי עסקינן כגון דאיכא עדי יחוד וליכא עדי ביאה בית שמאי סברי לא
אמרינן

אריכא. לאשמעינן ככולהו דמי שאסר עצמו בדיבורו נאסר ומי שלא אסר עצמו אינו נאסר: גבי דידיה. כי אמר קידשתך לא מיתסרא
אידי בקרוביו משום דליהו שקורי משקר וגברא לא איכפת ליה אם אסר עצמו בקרובותיה חנם: ומקרי ואמר. קדשתיה ואע"ג דלא קדשה:
אכל אידי. כי אמרה קדשתי דלסורה נפשה אכולי עלמא עד שיתן לה גט אי לאו דקים לה דקדיש לא הוה אמרה ומתסר איהו על פיה בקרובותיה
ואפי' לא נתן לה גט: **מדרבנן הימנו.** רבנן לאמנה על הבת ותהא צריכה גט ותאסר בקרובותיה: **כופין.** ליתן לה גט: **לא כופין איכא כו'.**
דאין צריכה ממנו גט דהא קמני מותרת בקרוביו ואי צעיל גט הוה מיתסרא בלחיו דהויה לה גרושת אחיו: **ואלא אסיפא.** דלמנה קדשתי
דצעיל גט: **בשלמא מבקשין.** ממנו ליתן גט: **לחיי.** שצריך בקשה לאסור עצמו בקרובותיה כדי להמירה לישא הוהיל ואין חפץ בה:
ושמעטתא דרב ושמואל אהדי אסמ. לא לחלוק זו על זו צאו אלא להוסיף האחרון מה שלא פירש הראשון: **ואם נתן מעלמא.** בלא בקשה כופין
אותו ליתן כתובה דגלי דעמיה דקדשה וארוסה יש לה ט) כתובה: **שניהם מודים.** לדברי העד: **מהו.** הא ט) דתניא אין חוששין משום דלא מהימן
הוא והא הימנוהו או דלמא משום דאין קדושין חלין בלא עדים ויליף דבר דבר מממון ט) כתיב בעריות ערות דבר (דברים כד) ובממון כתיב על פי
שני עדים יקום דבר (שם יט): **אין ולא.** לא היה מחזיק בדבריו לא לאסור ולא להיתר פעמים שאמר הן ופעמים שאמר לאו ורפיא בידיה
ולא היתה מוחזקת הוראה זו בידו: **איסמ נמי.** לא גרסינן נמי: **ואפי' מודה אמאי אסור בקרובותיה ע"פ עצמו הלא**
אין קדושין אפילו לדבריו דאי נמי ט) אמר בעד אחד הו' קידושין בשניהם מודים היכא דאין עד אחד לא ט) אמרת דעד אחד חשיב לחייב
שבועה דיניי ממנו ט) הלכך בערעה נמי חשיב להמקיים קידושין בפניו ובלבד שיהו שניהם מודים: אלא לאו בעד אחד. וקמני הוא אסור
בקרובותיה אלמא זה שמודה לו נאסר דחשיב לאיתפוס קדושין קמיה: **קידשתיה בפני פלוני ופלוני.** ט) דהוה לכו קידושין גמורין לכל דבריו ונאמן
הוא לאסור את עצמו: **ולנה עמו בפונדקי.** ואפי' לאחר זמן: **אי דאיכא עדים.** דמתקדשה בצריכה: **אלא לאו בעד אחד.** ושניהם מודים:
אמרינן